

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2021. április 29.
(OR. en)

8153/21

JAI 435
MIGR 73
RELEX 354
COMIX 225

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2021. április 28.
Címzett:	Jeppé TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2021) 120 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK Az önkéntes visszatérésre és a visszailleszkedésre vonatkozó uniós stratégia

---

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2021) 120 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2021) 120 final

Brüsszel, 2021.4.27.
COM(2021) 120 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A
TANÁCSNAK**

Az önkéntes visszatérésre és a visszailleszkedésre vonatkozó uniós stratégia

{SWD(2021) 121 final}

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

Az önkéntes visszatérésre és a visszailleszkedésre vonatkozó uniós stratégia

Bevezetés

Az új migrációs és menekültügyi paktum olyan átfogó és integrált megközelítést ismertet, amely az összes kapcsolódó szakpolitikai területet összefogja egy hatékony, hosszú távú és fenntartható migrációs és menekültügyi rendszer kialakítása érdekében. A cél az EU arra irányuló képességének strukturálása, hogy védelmet nyújtson a rászorulóknak, integrálja az EU-ban élő és dolgozó személyeket, valamint hatékony és emberséges folyamatokat biztosítson a tartózkodásra nem jogosult személyek visszaküldéséhez. A közös uniós visszaküldési rendszer alapvető elemét képezi az átfogó és integrált migrációkezelési rendszernek. Az önkéntes visszatérés és a kitoloncolás¹ egyaránt kulcsfontosságú eleme a hatékony visszatérési politikának.

A visszatérési politika sikerét gyakran a származási országukba visszatérők számán mérik. Az EU-n belül ezek az adatok jelenleg továbbra is alacsonyak: az EU-ból való távozásra kötelezett személyeknek csupán mintegy egyharmada tér vissza ténylegesen². A hatékonyság érdekében a **közös uniós visszaküldési rendszernek** erősebb struktúrából kell állnia az EU-n belül: az új migrációs és menekültügyi paktumban javasoltak szerint meg kell erősíteni a gyors és tisztességes, az EU Alapjogi Chartájának megfelelően az alapvető jogokat tiszteletben tartó kiutasítási eljárások jogi és operatív keretét, valamint az uniós és nemzeti szintű irányítást. Ezt össze kell kapcsolni a visszatérés, a visszafogadás és a visszailleszkedés terén a partnerországokkal folytatott hatékonyabb együttműködéssel, amint azt „A visszaküldéssel és a visszafogadással kapcsolatos együttműködés fokozása a méltányos, hatékony és átfogó uniós migrációs politika részeként” című, nemrégiben közzétett bizottsági közlemény³ körvonalazza. A visszatérési politika valódi sikerének méréséhez azonban nemcsak a visszaküldési arányokat, hanem az érintett személyek helyzetét is szem előtt kell tartani, lehetővé téve számukra a méltóságteljes visszatérést, és figyelembe véve azt, hogy a származási országukba való visszatérésüket követően milyen kilátásaik vannak a visszailleszkedést érintően.

Az új paktumban előterjesztett új jogi kerettel együtt az **önkéntes visszatérés** a közös uniós visszaküldési rendszer alapvető eleme. A hatékony **visszailleszkedési intézkedések** mellett az önkéntes visszatérés célja az irreguláris migránsok emberséges, hatékony és fenntartható visszatérésének biztosítása. A kitoloncolással szemben általában költséghatékonyabbnak tartott önkéntes visszatérés valódi lehetőségeket kínál a visszatérőknek, valamint figyelembe veszi szükségleteiket, elvárásaikat és kilátásaikat a visszatérést követően. Egy átfogó partnerség keretében a visszatérési országok is jobban hajlanának arra, hogy részt vegyenek a

---

¹ Az önkéntes visszatérés egy visszatérő szabad akaratából történő, támogatott vagy független visszatérése valamely harmadik országba; a kitoloncolás a visszatérési kötelezettség végrehajtására vonatkozik, nevezetesen a kitoloncolandó személy harmadik országba történő fizikai szállítására.

² A 2019-ben visszaküldésre kötelezett 491 195 jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgár közül 142 320 tért vissza ténylegesen valamely harmadik országba.

³ COM(2021) 56 final.

folyamatban, és hogy azért felelősséget vállaljanak, amennyiben a visszatérés önkéntes. Ezek az elemek erősítik a rendszerbe vetett bizalmat, valamint hitelesebbé és hatékonyabbá teszik azt.

A közös uniós visszaküldési rendszer kulcselemét képező, hatékony és ambiciózus **visszailleszkedési** politika segíthet leküzdeni azokat a társadalmi-gazdasági és pszichoszociális nehézségeket, amelyekkel a migránsok a közösségükbe való visszatérésük során szembesülnek, valamint fenntarthatóbbá teheti visszatérésüket. A visszailleszkedést a nemzeti és helyi hatóságok, a fogadó helyi közösségek és a civil társadalom bevonásával kell megtervezni, hogy kézzelfogható jövőbeli kilátásokat lehessen nyújtani a visszatérők és helyi közösségük számára. Az ambiciózus visszailleszkedési politika valószínűleg nemcsak elősegíti az új paktum külső dimenziójának középpontjában álló, kölcsönösen előnyös és átfogó partnerségek kialakítását a partnerországokkal, hanem előnyre is szert tesz abból. A fenntartható visszailleszkedésnek hozzá kell járulnia a partnerországok szélesebb körű fejlesztési stratégiáihoz is, hogy fejlesztési előnyöket teremtsen, és kezelje az irreguláris migráció egyes kiváltó okait.

Ez a stratégia **a közös uniós visszaküldési rendszer szerves részeként előmozdítja az önkéntes visszatérést és a visszailleszkedést**. Az évek során a Bizottság különböző nemzeti programokon és uniós finanszírozású projekteken keresztül támogatta az önkéntes visszatérést és a visszailleszkedést, azonban ez az első alkalom, hogy az önkéntes visszatérésre és a visszailleszkedésre vonatkozó stratégiát terjeszt elő, amely új megközelítéseket határoz meg az önkéntes visszatérés és a visszailleszkedés megtervezése, előmozdítása és végrehajtása tekintetében. E stratégia célja, hogy az önkéntes visszatérésben és a visszailleszkedésben rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázása érdekében **egységesebb és összehangoltabb megközelítést alakítson ki a tagállamok között**. Olyan megközelítést javasol, amely elősegíti a koherens fellépést, szorosabb kapcsolatot teremt a partnerországok fejlesztési kezdeményezéseivel és nemzeti stratégiáival, megerősíti kapacitásukat, valamint erősíti az állampolgáraik visszatérésével, visszafogadásával és visszailleszkedésével kapcsolatos felelősségvállalásukat. A cél a közös uniós visszaküldési rendszer **hatékonyságának és fenntarthatóságának fokozása**, ami kölcsönösen előnyös a visszatérők, az EU és a harmadik országok számára is.

E stratégia támogatja **az új migrációs és menekültügyi paktum kulcsfontosságú elemeinek** – mégpedig a visszatérésre vonatkozóan a határon alkalmazandó egyértelmű szabályoknak és eljárásoknak, a visszaküldési szponzorálásnak és az új irányítási struktúráknak – a sikeres végrehajtását azáltal, hogy a külső határokon megkönnyíti az elutasított menedékkérők gyors önkéntes visszatérését, valamint közös keretet hoz létre az önkéntes visszatérésre és a visszailleszkedésre vonatkozóan, ami elősegítheti a szolidaritási intézkedések végrehajtását.

1. Az elért eredményekre építve

Ez az új stratégia a korábbi években indított kezdeményezésekre, valamint a nemzeti és közös önkéntes visszatérési és visszailleszkedési programok és a partnerországokban végrehajtott uniós finanszírozású kezdeményezések végrehajtása során szerzett tapasztalatokra épül. Számos olyan kezdeményezés van folyamatban, amelyek az e stratégiában szereplő koherens keret kidolgozásának alapját képezik.

Az **Európai Visszatérési és Reintegrációs Hálózat** több tagállam és schengeni társult ország⁴ uniós finanszírozású hálózata, amely elősegíti a migrációs hatóságok közötti együttműködést. A hálózat kulcsfontosságú szereplővé vált a támogatott önkéntes visszatérési és visszailleszkesedési folyamatban. Segítséget nyújt a visszatérőknek azért, hogy a visszatérési országokban közös szerződést kössenek a reintegrációs szolgáltatásokat nyújtókkal, valamint a tagjaival és harmadik országokkal együttműködve innovatív megoldásokat találjanak és hajtsanak végre. 2018 közepén történt létrehozása óta a hálózat (elődjével, az Európai Reintegrációs Hálózattal együtt) támogatást nyújtott a részt vevő tagállamoknak ahhoz, hogy elérjék közel 25 000 migráns sikeres visszatérését és visszailleszkesedését.

Megerősített megbízatása alapján az **Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex)**

jelenleg fejleszti az önkéntes visszatérés és a visszailleszkesedés támogatására irányuló kapacitását. Az ügynökség 2020-ban megkezdte a tagállamok támogatását az önkéntes visszatérések terén. A 2020-ban szervezett visszaküldési műveleteinek mintegy 18 %-a önkéntes visszatérés volt, és ez az arány emelkedik. 2022 közepén a Frontex átveszi az **Európai Visszatérési és Reintegrációs Hálózat** tevékenységeit. Ez biztosítani fogja, hogy a hálózat által nyújtott előnyöket valamennyi tagállam egyformán élvezhesse, és hogy a Frontex teljes mértékben hatékonyan teljesíthesse megbízatását a visszatérések területén, folyamatos támogatást nyújtva – különösen a harmadik országokban

A visszailleszkesedés és a fejlesztés operatív kerete

2015 óta a fejlesztési költségvetések támogatják az Európából és a tranzitországokból visszatérő migránsok visszailleszkesedésére irányuló erőfeszítések fokozását. Az **Európai Visszatérési és Reintegrációs Hálózat** egy innovatív kezdeményezés keretében fogta össze a nemzeti hatóságokat és a Bizottságot annak érdekében, hogy feltérképezzék a szorosabb együttműködésnek és a célkitűzések összehangolásának a lehetőségeit. A hálózat olyan operatív keretet hozott létre, amely a gyakorlati, helyszíni együttműködés módjainak kidolgozásával kapcsolatos tanácsokat nyújt. A hálózat jelenleg több tagállammal teszteli a keretet Nigériában és Bangladesben.

működő, reintegrációs szolgáltatásokat nyújtók révén – a visszatérők testreszabott visszatérési és visszailleszkesedési támogatásának megszervezéséhez. A **Frontex** 2021 májusában indítja el az EU-ból visszatérőknek a **közös visszailleszkesedéssel kapcsolatos egyéni támogatásra** irányuló első kísérleti projektjét, amely megnyitja az utat az ügynökség támogatott önkéntes visszatérésre és visszailleszkesedésre vonatkozó megbízatásának teljes körű működőképessé tétele előtt.

A visszatérési tanácsadás színvonalának javítása érdekében a Bizottság az Európai Migrációs Hálózat keretében kidolgozta a **visszatérési tanácsadásra vonatkozó uniós keretet**, amely iránymutatást nyújt a tagállami szervezetek számára a tanácsadási struktúrák létrehozásához, irányításához és fejlesztéséhez a tagállamokban. Ez a keret referenciaként szolgál a nemzeti visszatérési tanácsadási programok létrehozásához, illetve működtetéséhez, valamint a bevált gyakorlatok előmozdítása és ajánlások megfogalmazása révén foglalkozik a tanácsadás kihívásaival. Emellett a Nemzetközi Migrációs Politikát Fejlesztő Központtal (ICMPD) és a

⁴ Ausztria, Belgium, Dánia, Finnország, Franciaország, Németország, Görögország, Luxemburg, Málta, Hollandia, Norvégia, Spanyolország, Svédország, Svájc.

Frontexszel együtt az Európai Visszatérési és Reintegrációs Hálózat **közös tantervet** dolgoz ki a **visszatérési tanácsadók számára**, amelyben a tanácsadók számára szükséges készségekre és kompetenciákra összpontosít. A Frontex bevonása e tanterv kialakításába kiegészíti az ügynökség azon munkáját, hogy a készenléti alakulat tagjaiként szakértőket képezzen a visszatérési politika terén.

Az EU és tagállamai stratégiai és operatív szinten megállapították, hogy együtt kell működni és **közös eszközöket** kell kialakítani a támogatott önkéntes visszatérés és a fenntartható visszailleszkedés támogatása érdekében. A stratégia gyakorlati végrehajtását támogató főbb eszközök némelyikének fejlesztése már előrehaladott állapotban van.

A **visszailleszkedési támogatást elősegítő eszköz** (RIAT) elősegíti a visszatérési tanácsadók és a reintegrációs szolgáltatásokat nyújtók közötti információcserét és átirányítást egy biztonságos digitális környezetben, és lehetővé teszi a felhasználók számára a támogatott önkéntes visszatérési és visszailleszkedési programok nyomon követését. A Bizottság emellett létrehozott egy **visszatérési és visszailleszkedési támogatási jegyzéket** (RRAI), amely információkat gyűjt a támogatás típusáról (azaz a készpénz vagy természetbeni támogatás mértékéről és típusáról), a potenciális kedvezményezettekről, az érintett szervezetekről, valamint az eljárás azon szakaszairól, amelyek során támogatást ajánlanak fel. Ezek az eszközök jobb koordinációt tesznek lehetővé uniós és nemzeti szinten, többek között a visszaküldési szponzorálással összefüggésben, valamint javítják a finanszírozás elosztását és előmozdítják a bevált gyakorlatok megosztását⁵.

2016 decemberében indult el az **EU–Nemzetközi Migrációs Szervezet (IOM) közös kezdeményezése** a migránsok védelmére és visszailleszkedésére, amelyet az Unió Szükséghelyzeti Alap Afrikáért finanszíroz. A közös kezdeményezés többek között segítséget nyújtott a támogatott önkéntes visszatéréshez és a fenntartható visszailleszkedéshez a Száhel-övezetben és a Csád-tó régiójában, Afrika szarván és Észak-Afrikában, valamint hozzájárult a migrációirányítási struktúrák megerősítéséhez a harmadik országokban. A közös kezdeményezés keretében 2017 áprilisa és 2020 októbere között 93 110 migráns kapott a megérkezést követően befogadási segítséget, 75 182-en pedig visszailleszkedési támogatást, valamint 34 646, Líbiából a származási országokba humanitárius okokból történő visszatérést támogattak. A közös kezdeményezés jó eredményeket mutatott fel a visszatérésekkel kapcsolatban. A visszailleszkedéssel kapcsolatban azonosított kihívások közé tartozik a nemzeti hatóságok felelősségvállalása és kapacitása, a hasonló műveleteket végrehajtó más szereplőkkel való koordináció és a nyomon követés színvonala⁶. A visszailleszkedést támogató jövőbeli közös erőfeszítéseket be kell építeni az átfogó megközelítésbe, és össze kell hangolni az ebben az összefüggésben meghatározott földrajzi prioritásokkal.

2. A megoldandó kihívások

Az elmúlt években elért eredmények ellenére még mindig tovább lehetne maximalizálni az önkéntes visszatérés és a visszailleszkedés előnyeit. Az önkéntes visszatérések jelenleg az

---

⁵ A visszatérési tanácsadásra vonatkozó uniós keretről és a visszailleszkedési támogatást elősegítő eszközről további információk az e közleményt kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentumban találhatóak.

⁶ Lásd például az Unió Szükséghelyzeti Alap Afrikáért tanulságairól szóló jelentést: https://ec.europa.eu/trustfundforafrica/sites/eutf/files/exec_summary_l1i_0.pdf és https://ec.europa.eu/trustfundforafrica/sites/eutf/files/learning_lessons_from_the_eutf_5.pdf.

EU-ból való összes távozás 27 %-át teszik ki. Az önkéntes visszatérés és a visszailleszkedés támogatásával kapcsolatos uniós fellépés teljes körű hatékonyságát és kiterjesztését az EU-ban, valamint a visszailleszkedés fenntarthatóságát a harmadik országokban számos hiányosság akadályozza.

A megközelítések széttöredezettisége. Az önkéntes visszatérés és a visszailleszkedés támogatása szétaprózott az EU-ban, a tagállamok eltérő megközelítéseket alkalmaznak, és hiányzik a szakpolitika eredményességéhez szükséges koherencia. Ez a közös keret hiányának és annak tudható be, hogy a tagállamok eltérő szintű együttműködést folytatnak a különböző harmadik országokkal.

Ennek eredményeképpen jelentősen eltérnek a nemzeti támogatott önkéntes visszatérési és visszailleszkedési programok, bár mindegyik tagállam rendelkezik ilyenekkel. Különösen eltérések tapasztalhatók a hatályuk (pl. néhány csak az elutasított menedékkérőkre vonatkozik), az eljárások, valamint a visszatérőknek nyújtott segítség szintje tekintetében. Ez **aláássa a visszatérők és a harmadik országok rendszerbe vetett bizalmát** és részvételi hajlandóságát. A különböző szintű vagy típusú támogatások feszültséget teremtenek, amikor a visszatérők a közös visszatérési műveletek során vagy otthonukban összehasonlítják helyzetüket, valamint megnehezítik a kiegészítő reintegrációs szolgáltatások nyújtását a származási országok és a szolgáltatásnyújtók számára. A következetes megközelítés hiánya pedig megnehezíti az uniós visszafogadási megállapodások és intézkedések végrehajtását és a keretükben folytatott átfogó együttműködést. Alááshatja továbbá a partnerországok arra irányuló erőfeszítéseit, hogy koherens megközelítést dolgozzanak ki a visszatérő migránsok

A visszatérés költsége

Az önkéntes visszatérést általában költséghatékonyabbnak tartják, mint a kitoloncolást. Az önkéntes visszatérés becsült költségeibe bele kell foglalni a visszatérőnek nyújtott pénzbeli és természetbeni támogatást, a repülőutat és adott esetben a visszailleszkedési csomagot. A kitoloncolások esetében a költségek magukban foglalják a visszatérők kitoloncolást megelőző, idegenrendészeti fogdában való elhelyezésének költségeit, valamint a kísérők bevonását és egyéb különleges intézkedések alkalmazását a visszatérés előtt, alatt és után. Az Európai Parlament Kutatószolgálatának becslése szerint a kitoloncolás költsége személyenként 3 414 EUR, míg önkéntes visszatérésenként 560 EUR. A tranzitországokból történő visszatérések átlagos indikatív költsége személyenként körülbelül 2 500 EUR.

visszailleszkedésére vonatkozóan, és hamis elvárásokat kelthet a partnerországok számára az EU által kínált lehetőségekkel kapcsolatban. A széttöredezettiség az **irreguláris migránsok jogellenes mozgását** is ösztönözheti, és ahhoz vezethet, hogy az irreguláris migránsok az egyéni érdekeikhez jobban illeszkedő nemzeti csomagot próbálják kiválasztani.

Az önkéntes visszatérésekben rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázása érdekében a hatályos jogi keret egyes vonatkozásait is javítani kell. Egyértelmű, hogy minél előbb kerül sor az irreguláris migráns visszatérésére, annál nagyobb a valószínűsége annak, hogy a migráns elfogadja a visszatérést, feltéve, hogy azt tisztességes és hatékony eljárás keretében hajtják végre, és az érintett személy pontos és teljes körű tájékoztatást kap. Azonban továbbra is jelentős probléma az önkéntes távozásra fennálló időszak alatti szökés, ami tovább akadályozza a visszatérést. **A gyors és méltányos, közös menekültügyi és visszatérési eljárások és szabályok**, valamint az önkéntes visszatérés támogatásának javítása

– többek között a határon folytatott kiutasítási eljárás hatálya alá tartozó és adott esetben őrizetben tartott migránsok esetében – növelhetik az önkéntes visszatérés igénybevételét a visszatérési folyamat korai szakaszaiban.

Elégtelen adatgyűjtés. A jelenleg rendelkezésre álló statisztikai adatok nem nyújtanak teljes képet az önkéntes visszatérés és a visszailleszkedés alkalmazásáról az EU-ban, mivel a tagállamoknak nem kell jelentést tenniük az önkéntes visszatérés és a kitoloncolás közötti megoszlásról, valamint a visszatérőknek nyújtott segítség típusáról.

A visszatérési tanácsadás koherens keretének, valamint a visszatérők visszatérési és visszailleszkedési programokhoz való átirányítására szolgáló mechanizmusnak (átirányítás) a hiánya. A hatékony visszatérési tanácsadás elengedhetetlen a távozás előtti és az érkezés utáni szakaszok közötti kapcsolatok megerősítéséhez és a sikeres visszailleszkedéshez. Pillanatnyilag nem létezik tanácsadásra vonatkozó keret, és a szolgáltatás nyújtásához szükséges minimális képesítési és képzési követelmények sincsenek meghatározva. Jelenleg számos mechanizmust alkalmaznak arra, hogy a visszatérőket visszatérési és visszailleszkedési programokhoz irányítsák át, ami szétzöredezettséghez, információvesztéshez, valamint a migránsok készségei, szükségletei és törekvései és a kínált támogatás közötti meg nem feleléshez vezet. A magas színvonalú szolgáltatás nyújtásához a visszatérési tanácsadóknak speciális **képzésre** van szükségük, valamint **naprakész információkhoz** kell jutniuk a visszatérők rendelkezésére álló segítségről és a visszatérési országokban meglévő lehetőségekről.

Elégtelen koordináció az érdekelt felek között. Számos érdekelt fél és szereplő tevékenykedik az önkéntes visszatérés és a visszailleszkedés területén, így például az uniós nemzeti és helyi hatóságok, a nemzetközi és civil társadalmi szervezetek, valamint a harmadik országok nemzeti és helyi szintű hatóságai. Ezek közé tartoznak a határ- és migrációs hatóságok, a szociális és egészségügyi szolgáltatók, a lakhatási és oktatási hatóságok, a jogi segítségnyújtási és a nonprofit szervezetek több országban és különböző szinteken. Az e szervezetek közötti hatékony koordináció hiánya átfedésekhez és hatékonysági problémákhoz vezet. Például egy tagállam támogatást nyújthat a visszatérőknek az érkezési repülőtérrel a származási városba történő továbbutazásához, valamint az ottani rövid távú szálláshoz, míg egy másik uniós projekt már finanszírozza ugyanezt a szállást és orvosi ellátást is biztosít. A partnerországok nemzeti fejlesztési stratégiáival való szinergiák elégtelensége hatással lehet a visszailleszkedési programok hatékonyságára és fenntarthatóságára. Például a visszatérőknek nyújtott képzés során figyelembe kell venni a folyamatban lévő fejlesztési projektekkel való lehetséges szinergiákat, és össze kell hangolni a bizonyos ágazatok fellendítésére irányuló nemzeti stratégiákkal. Az átfedések és a hiányosságok elkerülése érdekében a projekteket össze kell hangolni a tagállamok között, és a visszailleszkedést általánosan érvényesíteni kell a programozási tevékenységekben.

A fenntarthatóság hiánya, többek között a származási országok felelősségvállalásának és kapacitásának hiánya miatt. A partnerországok a visszailleszkedést általában a visszafogadás terén folytatott együttműködés pozitív elemének tekintik. Az elégtelen kapacitás miatt azonban kevés harmadik ország képes a visszailleszkedési folyamat irányítására, valamint a nemzeti migrációs és fejlesztési stratégiákkal való megfelelő koordináció biztosítására. Előfordulhat például, hogy egy partnerország, amely hajlandó reintegrációs szolgáltatásokat nyújtani visszatérő állampolgárai számára, nem rendelkezik az ahhoz szükséges irányítási struktúrával, megfelelő készségű személyzettel (ideértve a

donortámogatás irányítását és a nyomon követést), valamint kapacitással, hogy a visszatérők sajátos gazdasági, társadalmi és pszichoszociális szükségleteihez igazított közszolgáltatásokat nyújtson. Emellett a visszailleszkedési támogatást nyújtó helyi szolgáltatók sem rendelkeznek esetleg kapacitással. Következésképpen előfordulhat, hogy a visszailleszkedési folyamatok nem fenntarthatók, és nagymértékben függenek a donoroktól és az operatív partnerektől, valamint annak a kockázata is fennállhat, hogy a donorok által finanszírozott rendszerek közötti koherencia hiánya miatt a folyamatok széttöredezettek lesznek.

Elégtelen finanszírozás. Az önkéntes visszatérés és a visszailleszkedés jelentős prioritássá vált az EU és tagállamai számára. Az önkéntes visszatérések fokozása érdekében mozgósított finanszírozás azonban nem mindig felelt meg minden igénynek és elvárásnak.

A **Covid19-világjárvány** további kihívást jelent, mivel az EU kevesebb irreguláris migránst tud visszaküldeni, továbbá korlátozza a harmadik országok azon képességét, hogy visszafogadják és reintegrálják állampolgáraikat, valamint a világjárvány által a származási országokra gyakorolt társadalmi-gazdasági hatás miatt csökkenhet a migránsok visszatérési hajlandósága.

3. Az önkéntes visszatérés és a visszailleszkedés stratégiai megközelítése

Ez a stratégia elismeri az önkéntes visszatérés értékét, és célja, hogy **növelje** az Európából és a tranzitországokból történő **önkéntes visszatérések számát és arányát, javítsa** a visszatérők támogatásának és részvételének **színvonalát**, valamint **megerősítse** az uniós fellépés **koherenciáját és irányítását**.

A stratégia **új, összehangoltabb és integráltabb megközelítést** határoz meg a támogatott önkéntes visszatérési és visszailleszkedési programok, valamint a harmadik országokban végrehajtott fellépések megtervezése, előmozdítása és végrehajtása terén a más fejlesztési kezdeményezésekkel fennálló kapcsolatok javítása, a harmadik országoknak a saját állampolgáraik visszailleszkedésére irányuló kapacitása és felelősségvállalásának fejlesztése, valamint a rendszerek fenntarthatóbbá tétele érdekében. Ez a stratégia követi és előmozdítja az új migrációs és menekültügyi paktum átfogó célkitűzéseit, beleértve a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendeletjavaslatban meghatározott irányítási struktúrákat és együttműködési mechanizmust a visszaküldés és a visszafogadás terén. Ezen túlmenően a stratégia végrehajtása elősegítené az új paktumban javasolt, határon folytatott **kiutasítási eljárás** hatékonyabbá tételét, előmozdítaná az EU külső határaitól való gyors önkéntes visszatéréseket, ezáltal csökkentené azt az időtartamot, amelyet az emberek a határon folytatott eljárásban töltenek, és összességében maximalizálná az eljárás hatékonyságát. A határon folytatott hatékony kiutasítási eljárás meg fogja könnyíteni és ösztönözni fogja az önkéntes visszatérést is, mivel a visszatérők ott lesznek a helyszínen, és hajlandóbbak lesznek együttműködni a hatóságokkal. Jobb eszközökkel látja el az EU-t a migrációs nyomással járó helyzetekre való reagáláshoz azáltal, hogy elősegíti a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendeletben meghatározottak szerint az **önkéntes visszatérések szponzorálását** egy olyan közös kerettel, amely csökkenti a széttöredezettséget és fokozza a tagállamok közötti együttműködést.

Ezekre a kihívásokra reagálva a stratégia – az önkéntes visszatérés és a visszailleszkedés belső, külső és működési vonatkozásait összefogva – **hét pillér** alá sorolja be az intézkedések széles körét, és a következőkre terjed ki:

1. hatékonyabb jogi és operatív keret;
2. az összes érdekelt fél közötti hatékony koordináció;
3. a migránsok harmadik országokból való és harmadik országok közötti önkéntes visszatérésének és visszailleszkedésének támogatása;
4. hatékony visszatérési tanácsadás és átirányítás;
5. a támogatás színvonalának biztosítása;
6. a visszailleszkedési támogatás fenntarthatóságának és a partnerországok felelősségvállalásának előmozdítása; valamint
7. az önkéntes visszatérés és a visszailleszkedés finanszírozása.

A stratégia sikere az érdekelt felek – így többek között az Európai Parlament, a tagállamok, az Európai Bizottság, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője, a Frontex, a partnerországok, valamint az e területen tevékenykedő, önkéntes visszatérési és reintegrációs szolgáltatásokat nyújtók (pl. nemzetközi és civil társadalmi szervezetek, nemzeti és helyi hatóságok) kiterjedt köre – közötti **zökkenőmentes és konstruktív együttműködéstől** függ.

3.1. Hatékonyabb jogi és operatív keret

Míg e stratégia alapvető elemei a jelenlegi jogi keret alapján végrehajthatók, az önkéntes visszatérés és a visszailleszkedés **stratégiai és koherens megközelítésének teljes körű támogatásához** meg kell erősíteni ezt a keretet. A visszatérési irányelv⁷ elsőbbséget biztosít az önkéntes visszatérésnek a kitoloncolással szemben, ám nem nyújt keretet a támogatott önkéntes visszatérési programok létrehozásához és működtetéséhez, illetve az irreguláris migránsok visszailleszkedésének támogatásához. A nemzetközi jog sem tartalmaz szabályokat vagy kötelezettségeket az ilyen támogatás nyújtására vonatkozóan⁸.

Az új paktum keretében javasolt új jogi keret orvosolná ezeket a hiányosságokat, és egységesebb irányítást hozna létre a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendelet⁹ alapján. Az **átdolgozott visszatérési irányelvre**¹⁰ irányuló javaslat közös alapot határoz meg az önkéntes visszatéréssel és – szükség esetén – a visszailleszkedéssel kapcsolatos nemzeti programok közötti koherencia eléréséhez, valamint a migránsok együttműködésének javítására és a szökés kockázatának csökkentésére irányuló jobb szabályokat biztosít. Ezen túlmenően a **menekültügyi eljárásokról szóló rendeletre** irányuló módosított javaslattal¹¹ együtt az a célja, hogy csökkentse a kiutasítási eljárások hosszát, valamint összességében egyszerűsítse és hatékonyabbá tegye a kiutasítási eljárásokat, ezzel párhuzamosan pedig a kiutasítási eljárás valamennyi szakaszában biztosítsa a visszatérők jogainak, nevezetesen a hatékony jogorvoslathoz való alapvető jognak a tiszteletben tartását. Ez cserében előnyös lesz az önkéntes visszatérések végrehajtása szempontjából. Az e stratégiában meghatározott törekvéseknek és célkitűzéseknek tükröződniük kell az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal

---

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/115/EK irányelve (2008. december 16.) a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról (HL L 348., 2008.12.24., 98. o.).

⁸ Néhány politikai nyilatkozat azonban hangsúlyozza az önkéntes visszatérés és a visszailleszkedés fontosságát, lásd például az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendjét: fenntartható fejlődési célok, 10.7. cél; Globális Megállapodás a migrációról, 21. célkitűzés.

⁹ COM(2020) 610 final.

¹⁰ COM(2018) 634 final.

¹¹ COM(2020) 611 final.

az új paktumról folytatott tárgyalások során, különös tekintettel a kiszolgáltatott személyek¹² támogatására és a tanácsadásra. A visszatérési irányelv tekintetében a Bizottság támogatni fogja a társjogalkotók közötti kompromisszum kialakítását annak biztosítása érdekében, hogy a jogi keret teljes mértékben támogassa az önkéntes visszatérések stratégiai alkalmazását.

Az uniós jogi keretnek biztosítania kell az uniós rendszer integritását és meg kell akadályoznia a visszaéléseket. A **módosított Eurodac-rendeletre** irányuló javaslat¹³ javítani fogja a tagállamok azon képességét, hogy nyomon kövessék a visszatérési és a visszailleszkedési támogatás nyújtását, valamint csökkentsék az eltérő nemzeti programok által ösztönzött, szabálytalan továbbutazások kockázatát azáltal, hogy ezen információk nyomon követésére új adatmezőket vezet be. A Bizottság – e stratégia intézkedéseit és prioritásait is figyelembe véve – nyomon fogja követni a visszatérésre vonatkozó szabályoknak – különösen a **schengeni értékelési mechanizmuson** keresztüli – hatékony és alapos végrehajtását.

A **migrációra vonatkozó statisztikákról szóló módosított rendelettel**¹⁴ javulni fog az adatgyűjtés, mivel a tagállamok megkezdik a visszatérés és a kapott segítség típusára vonatkozó adatok szolgáltatását, különösen az önkéntes visszatérés és a visszailleszkedés tekintetében. Ezen túlmenően az **uniós határregisztrációs rendszer**¹⁵ hatálybalépésével és a **Schengeni Információs Rendszernek a visszaküldés céljából**¹⁶ történő használatával további információk állnak majd rendelkezésre az önkéntes távozásra vonatkozó határidő megállapításával és az irreguláris migránsok EU-ból való önkéntes visszatéréssel kapcsolatban. A **módosított Eurodac-javaslat**¹⁷ az arra vonatkozó információk rögzítésével egészíti ki a képet, hogy nyújtottak-e segítséget az irreguláris migránsok számára az önkéntes visszatéréshez és a visszailleszkedéshez. Végezetül a migrációs helyzetismereti és -elemzési jelentések (MISAA-jelentés) ugyancsak megerősítik a visszatéréssel kapcsolatos operatív és helyzetismeretet az Unióban. E fejlemények megbízhatóbb és teljesebb áttekintést nyújtanak majd az önkéntes visszatéréshez és a visszailleszkedéshez biztosított uniós támogatás elérhetőségéről, felhasználásáról és hatékonyságáról. Ezen adatok szisztematikus és koherens gyűjtése növeli az önkéntes visszatérések hitelességét, és ezáltal arra ösztönzi a tagállamokat, hogy nagyobb mértékben támaszkodjanak az önkéntes visszatérésekre.

---

¹² A 2008/115/EK irányelv 3. cikkének 9. pontja szerint „„kiszolgáltatott személyek»: a kiskorúak, a kísérő nélküli kiskorúak, a fogyatékossgal élők, az idősek, a várandós nők, a kiskorú gyermeket egyedül nevelő szülők és a kínzásnak, erőszakos közöszülésnek vagy a testi, lelki vagy nemi erőszak egyéb súlyos formáinak áldozatai”.

¹³ COM(2020) 614 final.

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/851 rendelete (2020. június 18.) a migrációra és a nemzetközi védelemre vonatkozó közösségi statisztikákról szóló 862/2007/EK rendelet módosításáról (HL L 198., 2020.6.22., 1. o.).

¹⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/2226 rendelete (2017. november 30.) a tagállamok külső határait átlépő harmadik országbeli állampolgárok belépésére és kilépésére, valamint beléptetésének megtagadására vonatkozó adatok rögzítésére szolgáló határregisztrációs rendszer (EES) létrehozásáról és az EES-hez való bűnüldözési célú hozzáférés feltételeinek meghatározásáról, valamint a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény, a 767/2008/EK rendelet és az 1077/2011/EU rendelet módosításáról (HL L 327., 2017.12.9., 20. o.).

¹⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1860 rendelete (2018. november 28.) a Schengeni Információs Rendszernek a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok visszaküldése céljából történő használatáról (HL L 312., 2018.12.7., 1. o.);

¹⁷ COM(2020) 614 final.

A **Frontex** a közös uniós visszaküldési rendszer operatív ágaként **kulcsszerepet** játszik a rendszer általános hatékonyságának javításában, valamint abban, hogy – új eszközökkel – támogassa az önkéntes visszatérésre és a visszailleszkedésre vonatkozó konszolidált uniós keret gyakorlati alkalmazását. Az ügynökségnek egyre több önkéntes visszatérési műveletet kell támogatnia, és meg kell erősítenie azon képességét, hogy operatív segítséget nyújtson a tagállamoknak az önkéntes visszatérés és a visszailleszkedés folyamatának valamennyi szakaszában, beleértve a visszatérést megelőző tanácsadást (pl. a migránsokat célzó tájékoztató kampányokat), az érkezés utáni támogatást és a visszailleszkedési támogatás hatékonyságának nyomon követését.

A tagállami hatóságoknak ezzel párhuzamosan jobban ki kell használniuk a Frontex által nyújtott operatív támogatást. Az Európai Visszatérési és Reintegrációs Hálózat tevékenységeinek átvétele mellett a Frontex **közös reintegrációs szolgáltatásokat** is kidolgoz, amelyek biztosítják a tagállamok számára az egyedi esetek támogatásának meghatározásához szükséges rugalmasságot, valamint a szolgáltatások tartalmának és színvonalának következetességét, továbbá megkönnyítik a visszatérés és a visszailleszkedés terén a kormányzatok közötti együttműködést. A készenléti alakulat létrehozása, amelynek keretében a visszatérési szakértők speciális támogatást nyújtanak, tovább fogja erősíteni az ügynökség szerepét e területen és e stratégia végrehajtásában. A Frontexen belül egy ügyvezetőigazgató-helyettes által vezetett külön osztály létrehozása fel fogja vértézni az ügynökséget a visszaküldés területére vonatkozó kibővített megbízatásának teljesítéséhez.

A független alapjogi tisztviselő, akit a hivatalában dolgozó megfigyelők támogatnak, segíti a Frontexet alapjogi stratégiájának végrehajtásában, és előmozdítja, hogy az ügynökség valamennyi tevékenysége – többek között a visszaküldések – során tiszteletben tartsa ezeket a jogokat.

A **visszaküldéssel foglalkozó koordinátor** és a tagállamok képviselőiből álló, **magas szintű visszaküldési hálózat** további technikai támogatást fog nyújtani az uniós visszatérési politika különböző területeinek összehangolásához, többek között az önkéntes visszatérés és a visszailleszkedés területén, ahol a visszaküldéssel foglalkozó koordinátor előmozdíthatná a visszailleszkedési támogatás koherensebb megközelítését az egyes partnerországokkal kapcsolatban. A visszaküldéssel foglalkozó koordinátor szorosan együtt fog működni az összes érintett szereplővel annak biztosítása érdekében, hogy az intézkedések végrehajtása koherens legyen, és hogy a rendelkezésre álló támogatást a lehető legteljesebb mértékben felhasználják. A koordinátor és a magas szintű hálózat munkája szerves részét képezi majd a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendeletjavaslatban meghatározott irányítási keretnek.

További teendők

- A **Bizottság** együtt fog működni az **Európai Parlamenttel** és a **Tanáccsal** az **új paktum** különböző elemeiről – különösen a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendeletről, az átdolgozott visszatérési irányelvről, a menekültügyi eljárásokról szóló rendeletről és az Eurodac-rendeletről szóló javaslatokról – folytatott tárgyalások előbbrevitele és lezárása érdekében a visszatérés jogi keretének további megerősítése és e stratégia végrehajtásának támogatása céljából.

- A **tagállamoknak** teljes mértékben ki kell használniuk a **Frontex** által az önkéntes visszatéréssel és a kezdeti visszailleszkedéssel kapcsolatban nyújtott operatív segítséget.
- A **Frontexnek** növelnie kell az általa végrehajtott visszaküldési műveletek számát, beleértve az önkéntes visszatéréseket is.
- A **Frontexnek** sürgősen ki kell neveznie az **ügyvezetőigazgató-helyettest** az ügynökség kifejezetten a visszaküldéssel foglalkozó struktúrájának irányítására.
- A **Frontexnek** 2022 közepéig át kell vennie az **Európai Visszatérési és Reintegrációs Hálózat** keretében végzett tevékenységeket.

3.2. Az összes érdekelt fél közötti hatékony koordináció

A meglévő struktúrák között **fokozni kell a koordinációt**, és a visszailleszkedési programokat össze kell kapcsolni a partnerországok szélesebb körű nemzeti stratégiáival és fejlesztési programjaival, így csökkenteni lehet a párhuzamosságok kockázatát és javítani lehet az erőforrások felhasználását.

Az önkéntes visszatérési és visszailleszkedési folyamatokban a **szereplők és érdekelt felek széles köre** vesz részt. A folyamat legfontosabb résztvevői maguk a visszatérők, valamint a folyamat másik végén lévő származási országok és helyi közösségek. Az EU-ban a nemzeti és helyi hatóságok (bevándorlási hatóságok, rendőrség, régiók, települések) mellett a diaszpóra, a helyi közösségek és a civil társadalmi szervezetek segíthetnek előmozdítani az önkéntes visszatérést és a visszailleszkedést, és a származási közösségekkel való együttműködés révén hozzájárulhatnak a **visszatérés negatív megítélésének csökkentéséhez**. Hasonlóképpen, az EU-n kívül számos nemzetközi és civil társadalmi szervezet, valamint a származási országok nemzeti hatóságai és egyéb szereplői vesznek részt a visszatérők támogatásában. A harmadik országokban működő uniós küldöttségeknek és tagállami képviselőknek közös és összehangolt uniós megközelítést kell biztosítaniuk a visszailleszkedési projektek programozása, végrehajtása és nyomon követése tekintetében.

A partnerországokban a visszailleszkedés fejlesztéssel való összekapcsolása terén szerzett tapasztalatok alapján a Bizottság a főképviselővel szoros együttműködésben biztosítani fogja a visszatérési és a visszailleszkedési folyamatban részt vevő valamennyi fél – köztük a nemzeti és helyi hatóságok, valamint a fejlesztési szereplők – közötti koordinációt. E mechanizmusoknak elő kell segíteniük, hogy a visszatérőket átirányítsák a partnerországokban rendelkezésre álló, a fenntartható visszailleszkedéshez hozzájárulni képes fejlesztési programokhoz, például a munkahelyteremtés, az oktatás, a készségfejlesztés vagy a társadalmi befogadás terén.

Az uniós küldöttségeknek – az európai migrációs összekötő tisztviselők támogatásával – hozzá kell járulniuk ahhoz, hogy folyamatos együttműködést tartsanak fenn az országaik érdekelt feleivel, többek között a helyi körülmények és prioritások jobb megértése, a kapacitásépítési igények azonosítása, valamint a pénzügyi és operatív támogatás koordinálása céljából. Ugyanakkor lehetőség szerint és szükség esetén elő kell segíteniük az információcserét és az intézkedések összehangolását a tagállamok között, az „Európa együtt” megközelítést alkalmazva.

A **visszaküldéssel foglalkozó koordinátor** a magas szintű hálózattal együtt ugyancsak támogatni fogja a nemzeti hatóságoknak az önkéntes visszatérési és visszailleszkedési stratégiákkal és programokkal kapcsolatos koordinációját, hogy előmozdítsa a nemzeti fellépések és e stratégia közötti összhangot, valamint a bevált gyakorlatok tagállamok közötti cseréjét.

További teendők

- A partnerországokban a visszailleszkedés fejlesztéssel való összekapcsolása terén szerzett tapasztalatok alapján a Bizottság a főképviselővel szoros együttműködésben biztosítani fogja az érintett partnerországokban a visszatérési és a visszailleszkedési folyamatban részt vevő valamennyi fél közötti koordinációt.
- A **visszaküldéssel foglalkozó koordinátor** és a **magas szintű visszaküldési hálózat** támogatni fogja az önkéntes visszatéréssel és a visszailleszkedéssel kapcsolatos tagállami fellépések koherenciájának és következetességének biztosítására irányuló erőfeszítéseket.

3.3. A migránsok harmadik országokból való és harmadik országok közötti önkéntes visszatérésének és visszailleszkedésének támogatása

Az EU nagy hagyományokkal rendelkezik a migránsok harmadik országokból harmadik országokba való önkéntes visszatérésének és visszailleszkedésének támogatása terén. Ez a fajta segítségnyújtás azonnal enyhíteni tudja az érintettek helyzetét, támogatja őket veszély- és vészhelyzet esetén, és hozzájárul azon közösségek és országok fejlődéséhez, ahová visszatérnek és visszailleszkednek, ugyanakkor a partnerországok érdekeit is szolgálja. A támogatás a tagállamokból való önkéntes visszatérések támogatásával párhuzamosan fog folytatódni, és azt elősegíti a visszailleszkedés fokozott fenntarthatósága és a harmadik országok nemzeti hatóságainak felelősségvállalása.

Afrikai Unió–EU–ENSZ munkacsoport

A 2017 novemberében létrehozott Afrikai Unió–Európai Unió–ENSZ munkacsoport nagyszabású humanitárius evakuálási műveletet indított, amelyet a származási országban nyújtott visszailleszkedési támogatás egészített ki. Ennek köszönhetően és az IOM és az Afrikai Unió tagállamainak segítségével humanitárius okokból több mint 54 000 migráns tért vissza önkéntesen Líbiából a hazájába.

Az EU által finanszírozott valamennyi projekt közül az EU és a Nemzetközi Migrációs Szervezet (IOM) migránsok védelmére és visszailleszkedésére irányuló közös kezdeményezése kulcsfontosságú, mivel több mint **100 000 migráns** számára biztosított védelmet, önkéntes visszatérést és visszailleszkedést **Líbiában, Nigerben és más afrikai országokban**, segítve őket abban, hogy fenntarthatóan és tartósan visszatérjenek nyugat-, közép- és kelet-afrikai származási országaikba. A közös kezdeményezés továbbá korlátozott mértékben támogatta az EU-ból visszatérő migránsok visszailleszkedését, amikor más uniós vagy tagállami források nem

álltak rendelkezésre erre a célra.

A közös kezdeményezés mellett az EU – az afganisztáni visszailleszkedési és fejlesztési támogatás (RADA), valamint az ugyancsak az IOM által végrehajtott bangladesi fenntartható

visszailleszkedési és jobb migrációirányítási (Prottasha) projektek révén – segítséget nyújtott a származási országukba más tranzit- és célországból, többek között Iránból és Pakisztánból visszatérő afgán és bangladesi állampolgárok önkéntes visszatéréséhez és visszailleszkedéséhez. Ezek a projektek nagymértékben támogatták az EU területéről hazatérő afgán és bangladesi migránsok fenntartható visszailleszkedését is.

Azok a partnerországok, amelyek egyben az irreguláris migráció célországai és tranzitországai is, hasonló aggályokat vetnek fel és hasonló érdekeket képviselnek az irreguláris migránsok visszaküldése és a származási országokban való tartós visszailleszkedésük biztosítása tekintetében. További vizsgálat tárgyát képezik majd a regionális és multilaterális szintű, valamint a nemzetközi szervezetekkel fennálló partnerségek. E vizsgálat keretében figyelembe fogják venni a 2017 novemberében létrehozott, a líbiai migrációval foglalkozó Afrikai Unió–EU–ENSZ munkacsoport tapasztalatait is. Ez az innovatív, az összes érdekelt felet összefogó háromoldalú megközelítés hatékonyan támogatta a Líbiából való önkéntes visszatéréseket, az Afrikai Unió példa nélküli politikai szerepvállalásával és támogatásával, amely orvosolta az operatív és politikai szűk keresztmetszeteket, például a különösen nehéz körülmények között zajló konzuli segítségnyújtást.

További teendők

- Az EU támogatást fog nyújtani – többek között a lehetséges regionális és multilaterális szintű partnerségek további feltárása révén – a migránsoknak a tranzit- és célországnak számító harmadik országokból a származási országukba való önkéntes visszatéréséhez és visszailleszkedéséhez.

3.4. Hatékony visszatérési tanácsadás és átirányítás

Fontos, hogy a migránsok a lehető legkorábbi szakaszban személyes vagy online tanácsadás útján időszerű, naprakész és megbízható tájékoztatást kapjanak. A Bizottság az Európai Migrációs Hálózattal együtt rendszeresen felülvizsgálja és frissíti a **visszatérési tanácsadásra vonatkozó uniós keretet** annak érdekében, hogy megossza a visszatéréssel kapcsolatos tanácsadást biztosító nemzeti struktúrák létrehozására és működtetésére vonatkozó naprakész bevált gyakorlatokat.

Emellett a Bizottság együtt fog működni a Frontexszel annak érdekében, hogy hosszabb távú célkitűzésként olyan, a visszatéréssel kapcsolatos átfogó tantervet dolgozzon ki a gyakorló szakemberek számára, amely a visszatérési politika és gyakorlat valamennyi aspektusára vonatkozó tananyagot tartalmaz. A visszatéréssel kapcsolatos tanterv – nem kizárólagosan – az önkéntes visszatéréssel és visszailleszkedéssel foglalkozó külön modulokat fog tartalmazni, és magában foglalja a meglévő eszközöket, például a visszatérési tanácsadásra vonatkozó uniós keretet és a **visszatérési tanácsadók közös tantervét**. Adott esetben a származási országok érdekelt felei is nyújthatnak észrevételeket. A Frontex a készenléti alakulat részeként visszatérési tanácsadással foglalkozó visszatérési szakértők kiküldésével fogja támogatni a tagállamokat.

A rendelkezésre álló lehetőségekkel kapcsolatos információkhoz való hozzáférés és azok megosztásának elősegítése, valamint a visszatérési tanácsadók és a szolgáltatók közötti átirányítás megkönnyítése érdekében jobban ki kell használni a meglévő információs eszközöket, különösen a

visszatérési és visszailleszkedési támogatási jegyzéket és a visszailleszkedési támogatást elősegítő eszközt. Az említett tudásmenedzsment-eszközökkel kapcsolatos munka célja, hogy észszerűsítse a visszailleszkedési támogatást elősegítő eszköz használatát a visszatérési tanácsadás és az átirányítás során, valamint hogy elősegítse a visszatérési és visszailleszkedési támogatási jegyzékre vonatkozó információk rendszeres frissítését és elemzését. Ez segíteni fog a programok nyomon követésében, azok maximális kihasználásában és színvonaluk javításában.

A visszatérési tanácsadásról dióhéjban

A sikeres önkéntes visszatérési folyamat a tanácsadó és a migráns közötti testre szabott tájékoztatással és párbeszéddel kezdődik, amelynek során a migráns időszerű, naprakész és releváns információkat kap státuszáról, valamint támogatást ajánlanak fel neki az önkéntes visszatéréshez. Ezt a párbeszédet a migrációs folyamat lehető legkorábbi szakaszában, adott esetben már a menekültügyi eljárások során le kell folytatni, például az olyan országokból érkezők esetében, amelyeknél alacsony az elismerő menekültügyi határozatok aránya. A folyamatnak segítenie kell a migránsok biztonságos és méltóságteljes visszatérését, valamint bizalmat és együttműködést kell kialakítania a migráns és a tanácsadó között. A párbeszéd során figyelembe kell venni a migránsok egyéni szükségleteit és sebezhetőségeit, és foglalkozni kell aggályaikkal. Ami különösen a kiskorúakat illeti, a tanácsadást gyermekbarát nyelven kell nyújtani, és annak során figyelembe kell venni a kiskorú sajátos helyzetét, biztosítva a gyermek mindenek felett álló érdekének tiszteletben tartását. A tanácsadás szoros együttműködést és információcserét igényel az állami, települési és helyi szintű hatóságok széles köre, valamint más érdekelt felek – például a menekültügyi hatóságok – között. A mostani világjárvány idején nőtt az online tanácsadás igénybevétele, és az továbbra is hasznos lesz a távolról történő tanácsadás szempontjából. Az online tanácsadás lehetővé teszi a reintegrációs szolgáltatásokat nyújtók számára, hogy részt vegyenek a tanácsadási üléseken, és megkönnyítheti a későbbi megbeszéléseket.

További teendők

- A **tagállamoknak** – a sebezhetőségek kellő figyelembevételével mellett – már a korai szakaszban, aktívan és hatékonyan meg kell szólítaniuk az irreguláris migránsokat, és a **visszatérési tanácsadás uniós keretét** követve hatékony visszatérési tanácsadó struktúrákat kell kialakítaniuk (mind a személyes, mind az online tanácsadás tekintetében).
- Az **Európai Visszatérési és Reintegrációs Hálózatnak** 2022 közepéig véglegesítenie kell a visszatérési tanácsadók közös tantervét.
- A **Frontexnek** a közös tanterv elfogadását követően fokoznia kell a visszatérési tanácsadással kapcsolatos képzését, különösen a készenléti alakulat visszatérési szakértői számára.
- A tagállamoknak rendszeresen és gyakran frissíteniük kell a **visszatérési és visszailleszkedési támogatási jegyzéket**, és észszerűsíteniük kell a **visszailleszkedési támogatást elősegítő eszköz** használatát a visszatérési tanácsadási és átirányítási folyamatokban; a Bizottság rendszeres képzést fog nyújtani ennek módjáról.
- A **Bizottságnak** – a **Frontex** támogatásával – tovább kell fejlesztenie az olyan uniós szintű információs eszközöket, mint a visszatérési és visszailleszkedési támogatási jegyzék és a visszailleszkedési támogatást elősegítő eszköz, többek között a **nemzeti visszaküldés-kezelési rendszerekkel való interoperabilitásuk** előmozdítása révén, és biztosítani kell ezek megfelelő **irányítási struktúráit**.

3.5. A támogatás színvonalának biztosítása

Az önkéntes visszatéréshez nyújtott segítség a visszatérést megelőző tevékenységek széles körét öleli fel, ideértve a tanácsadást, az orvosi és pszichológiai támogatást, valamint az utazáshoz nyújtott pénzügyi, jogi és logisztikai segítségnyújtást. Ezt gyakran az érkezést követő támogatással és a visszailleszkedési támogatással együtt nyújtják, hogy segítsék a visszatérőt abban, hogy új lehetőségeket találjon vagy teremtsen a visszatérési országban, többek között a helyi közösségek közvetlen érkezéskor történő és hosszú távú bevonásával.

Nemzeti vezetés alatt álló, egyablakos reintegrációs szolgáltatások

Az Unió Szükséghelyzeti Alap Afrikáért Tunéziában a társadalmi-gazdasági visszailleszkedést finanszírozza, és segíti egy tunéziai vezetésű visszailleszkedési mechanizmus létrehozását. A cél az, hogy a visszailleszkedés központi és helyi szintű végrehajtása érdekében megerősítsék a tunéziai hatóságok kapacitásait, valamint fokozzák az uniós tagállamok közötti koordinációt, ösztönözve a nemzeti visszailleszkedési mechanizmus alkalmazását.

Örményországban az Európai Visszatérési és Reintegrációs Hálózat támogatja a nemzeti hatóságokkal együttműködésben létrehozott visszailleszkedési átirányítási központot, amely tanácsadást, valamint a szolgáltatásokhoz és a helyi és nemzetközi projektekhez való hozzáférést biztosít, és nyomon követi a visszailleszkedési terv végrehajtását.

E projektek bemutatják, hogy a szükséges intézményi támogatással a származási országok hogyan hozhatnak létre a visszailleszkedés valamennyi szakaszát felölelő egyablakos ügyintézés a reintegrációs szolgáltatásokat nyújtókhoz való nemzeti átirányítási mechanizmus révén.

Ennek a támogatásnak testre szabottnak kell lennie, azt a megérkezéskor kell nyújtani, és figyelembe kell vennie az egyéni képességeket és a sajátos szükségleteket, különösen a kiszolgáltatott csoportok esetében. A gyermekek esetében a visszatérési ország sajátos körülményeit eseti alapon kell megvizsgálni, figyelembe véve az egyéni körülményeket és a családi helyzetet. Ez biztosítaná, hogy a migránsok megkapják a szükséges segítséget érkezéskor, és fenntarthatóvá tenné visszatérésüket. **A kísérő nélküli kiskorúak és a migráns gyermekek** szükségletei az uniós menekültügyi és migrációkezelési rendszer kulcsfontosságú politikai prioritásai. A gyermekek önkéntes visszatéréssel és visszailleszkedéssel kapcsolatos minőségi támogatása, valamint a gyermek mindenek felett álló érdekének mint elsődleges szempontnak a figyelembevétele alapvető fontosságú ahhoz, hogy a kiskorúak a származási országban megalapozhassák jövőjüket.

A magas színvonalú támogatás javítja a fenntartható visszailleszkedés esélyeit. Hiányoznak azonban az önkéntes visszatéréshez és a visszailleszkedéshez nyújtott támogatás tartalmának és formájának kialakítására, valamint az EU és tagállamai által igénybe vett, reintegrációs szolgáltatásokat nyújtók azon képességére

vonatkozó **közös minőségi előírások**, hogy harmadik országokban sikeresen kínálhassák ezt a támogatást. Ez – a visszatérési tagállamtól, az érintett harmadik országtól és a visszailleszkedési támogatás nyújtójától függően – jelentős eltérésekhez vezetett a támogatás színvonala, tartalma és következetessége tekintetében. Ezenkívül a különböző donorok, hatóságok, visszailleszkedési támogatást nyújtók és helyi partnerek gyakran különböző kritériumokat alkalmaznak a programok sikerének értékelésére, ami megnehezíti a visszailleszkedési támogatásra vonatkozó információk összehasonlítását, és csökkenti annak értékét a szakpolitikai döntéshozatal szempontjából.

A közös előírások hiánya, valamint a nemzeti programok széttöredezettsége **negatív következményekkel** járhat arra nézve, hogy az irreguláris migránsok, illetve a harmadik országok **menyire fogadják el** a visszatérést. Ez különösen a több tagállam által a Frontex támogatásával, illetve a visszaküldési szponzorálás keretében végzett közös munkát érinti.

E hiányosságok kezelése érdekében kulcsfontosságú, hogy az önkéntes visszatérési és visszailleszkedési támogatást nyújtók munkája magas szintű előírásoknak tegyen eleget. A Bizottság **minőségi keretet** fog kidolgozni a **reintegrációs szolgáltatásokat nyújtók számára**, amelyben meghatározza az uniós finanszírozással támogatható közös előírásokat. Ezek az előírások kiterjednek majd a szervezeti és projektirányítási követelményekre, valamint az anyagi támogatás feltételeire. A minőségi keret fő teljesítménymutatókat is meg fog határozni – többek között az időszerűség, az előírásoknak való megfelelés és a szolgáltatási szint tekintetében –, amelyek segítségével jobban összehasonlítható adatok gyűjthetők a visszailleszkedési támogatásokra vonatkozóan. A keret kellően figyelembe veszi majd a kiszolgáltatott csoportok – például a kísérő nélküli kiskorúak, a családok, a fogyatékkal élők vagy az emberkereskedelem áldozatai – sajátos szükségleteit. A keret továbbá hangsúlyozni fogja annak fontosságát, hogy előmozdítsák a partnerországok felelősségvállalását és a helyi reintegrációs szolgáltatók fejlesztését, amelyek – mivel jobban ismerik a helyi viszonyokat – alkalmasabbak lehetnek a helyi környezetben való munkavégzésre, és költséghatékonyabbak lehetnek. A minőségi keret kialakítását a partnerországok szereplőinek bevonásával is támogatni lehetne.

A minőségi keret **növelni fogja** az EU és tagállamai **önkéntes visszatérési és visszailleszkedési rendszereinek hitelességét, támogatja** a reintegrációs szolgáltatásokat nyújtók **kapacitásépítését, javítja és harmonizálja az egyéni támogatás minőségét és tartalmát**, valamint **elősegíti a programok nyomon követését és értékelését**. A nemzeti megközelítések szorosabb összehangolása, valamint a támogatás módozataira és típusára vonatkozó közös eljárások és szabályok biztosítása révén a minőségi keret a visszaküldési szponzorálás végrehajtását is támogathatja, és növelheti a tagállamok közös visszatérési tevékenységeinek harmadik országok általi elfogadottságát.

További teendők

- A **Bizottság** 2022 közepéig – a tagállamokkal, a Frontexszel és az Európai Visszatérési és Reintegrációs Hálózattal együttműködve – a **reintegrációs szolgáltatásokat nyújtókra vonatkozó**, közös minőségi előírásokon alapuló **minőségi keretet** fog rendelkezésre bocsátani, és előmozdítja annak alkalmazását.
- A **Frontex** a minőségi keretet alkalmazni fogja a nemzeti hatóságok által az ügynökséghez irányított visszatérőknek nyújtott közös reintegrációs szolgáltatások irányítása során.

3.6. A visszailleszkedési támogatás fenntarthatóságának és a partnerországok felelősségvállalásának előmozdítása

Az önkéntes visszatéréssel és a fenntartható visszailleszkedéssel kapcsolatos együttműködés kulcsfontosságú eleme azoknak az átfogó és kölcsönösen előnyös migrációs partnerségeknek, amelyeket az EU az új paktum keretében meg fog erősíteni a származási és tranzitországokkal. **A származási országok vannak a legjobb helyzetben ahhoz, hogy gazdasági és társadalmi kilátásokat teremtsenek állampolgáraik – köztük a visszatérő migránsok – számára.** Azonban számos – például a kapacitások, a közszolgáltatások, valamint a politikai, jogalkotási és operatív keretek hiányosságaihoz kapcsolódó – ok negatívan befolyásolhatja a visszailleszkedési folyamat iránti felelősségérzetüket.

Előfordulhat, hogy a visszailleszkedési folyamatban érintett közszolgáltatásokhoz – például az egészségügyi, képzési vagy oktatási szolgáltatókhoz és a munkaközvetítő ügynökségekhez – való átirányítás a koordináció hiánya és a nyújtott szolgáltatás elégtelen színvonala miatt nem megfelelő. A nemzetközi szereplők munkája, valamint a származási országok által kidolgozott keretek és kezdeményezések közötti elégtelen szinergiák – köztük a párhuzamos struktúrák – szintén negatív hatást gyakorolhatnak.

Fenntartható visszailleszkedés

A fenntarthatóság sokrétű koncepció, amely magában foglalja az egyén szükségleteit és sebezhetőségeit, a közösségbe való gazdasági, társadalmi és pszichoszociális visszailleszkedést, a donorok szempontjából a költséghatékonyt, valamint a helyi fejlődéshez való hozzájárulást. Az egyéni visszatérők támogatása mellett a fenntartható visszailleszkedés koncepciójának az a tágabb értelemben vett célja, hogy kiépítse a fogadó közösségek, a magánszektor és a helyi érdekelt felek kapacitását. A cél a partnerországok arra való ösztönzése, hogy – az ország fejlődésére és migrációkezelésre vonatkozó átfogóbb célkitűzések részeként – vállaljanak felelősséget a saját állampolgáraik visszailleszkedésére és végső soron visszatérésére és visszafogadására irányuló folyamatban.

A fenntarthatóság és a kontextusba helyezés biztosítása, valamint a hatékonyság növelése érdekében az EU – azáltal, hogy foglalkozik a problémák némelyikével – a partnerországokban folyó nemzeti és helyi kezdeményezések keretében támogatni és ösztönözni fogja, hogy **fokozatosan növekedjen a származási országoknak** a visszailleszkedési folyamattal kapcsolatos **felelősségvállalása**. Adott esetben az uniós fellépésnek a civil társadalmat és a magánszektor is meg kell céloznia, hogy mozgósítsa azok erősségeit. Az EU-nak támogatnia kell a visszailleszkedés összkormányzati megközelítésének kidolgozását, javítania kell a tervezést, fokoznia kell a nemzeti és helyi fejlesztési stratégiákkal való szinergiákat,

valamint a közszolgáltatásoknak a visszatérők sajátos igényeire való reagálását, ezzel párhuzamosan pedig tiszteletben kell tartania a társadalmi kohézióval kapcsolatos igényeket. A Frontexnek – megbízatásával összhangban – támogatást kell nyújtania a partnerországok önkéntes visszatéréssel és visszailleszkedéssel kapcsolatos kapacitásának megerősítéséhez is. Ennek keretében összekötő tisztviselőket fognak kihelyezni harmadik országokba a visszafogadás és a visszailleszkedés megszervezésének támogatása, a helyi kapacitás kiépítése és a felelősségvállalás előmozdítása érdekében.

A visszailleszkedési támogatás hatásának maximalizálása érdekében – az új paktum egyik kulcsfontosságú elemét képező nemzetközi partnerségeink részeként – az EU segíteni fog **a harmadik országok kormányzati szerveinek és migrációirányítási struktúráinak megerősítésében, hogy ne jöjjenek létre** a donorok vagy a reintegrációs szolgáltatásokat nyújtók által irányított **párhuzamos rendszerek**. E támogatásnak erősítenie kell a nemzeti és helyi hatóságok, valamint a közigazgatáson belüli reintegrációs szolgáltatók kapacitását, például képzések biztosítása, továbbá a szakpolitikai és operatív keretek kidolgozásának és végrehajtásának támogatása révén, ezáltal javítva a fenntarthatóságot és csökkentve a külső szolgáltatóktól és az adományozóktól való függőséget. A származási országokat ösztönözni és támogatni fogják, hogy vállaljanak nagyobb felelősséget a visszatérők fogadása és irányítása terén, például állítsanak fel egyablakos ügyfélszolgálatokat, amelyek megkönnyítik

a közszolgáltatásokhoz való hozzáférést, és koordinálják a visszailleszkedési és egyéb fejlesztési projektekhez való átirányítást, mindebbe pedig megfelelően vonják be a magánszektor. A helyi közösségek bevonását fokozni kell, többek között azért, hogy közösségi alapú visszailleszkedési programokat nyitnak meg a helyiek előtt.

Ez növelni fogja az EU vagy más donorok által a partnerországokban támogatott **fejlesztési programokkal való összhangot** is. Stratégiai szinten a partnerországokkal folytatott partnerségi párbeszéd elősegíti a stratégiai prioritások figyelembevételét a visszailleszkedési programok megtervezésében és megvalósításában, míg operatív szinten a stratégiában körvonalazott átirányítási és információmegosztási eszközök által elősegített jobb koordináció és információkezelés lehetővé teszi majd az erőforrások lehető legnagyobb mértékű felhasználását, és valamennyi program esetében javítja az átirányítások minőségét. A visszailleszkedési támogatás hatékonyságának biztosítása érdekében kellő figyelmet kell fordítani a helyi helyzetre és dinamikára.

További teendők

- A **Bizottság** a lehető legnagyobb mértékben integrálja a visszatérést és a visszailleszkedést a partnerországok nemzeti és helyi szintű fejlesztési programozási tevékenységeibe és észszerűvé teszi azt; a fejlesztési programokhoz (például technikai és szakképzési, valamint munkahely-teremtési tevékenységekhez) való átirányítást fokozni kell. E tekintetben a Bizottság szolgálatai, az Európai Külügyi Szolgálat és az uniós küldöttségek szorosan együttműködnek a tagállamokkal és a helyi reintegrációs szolgáltatókkal.
- A **Bizottság** a főképviselővel szoros együttműködésben támogatni fogja a visszailleszkedésre vonatkozó jogi, szakpolitikai és operatív keretek kidolgozását és végrehajtását a partnerországokban.
- A partnerországok visszailleszkedés iránti felelősségvállalásának előmozdítása érdekében a **Bizottság** valamennyi érdekelt féllel együtt, a partnerországok hatóságaival és helyi közösségeivel partnerségben fog munkálkodni a visszailleszkedési programok tervezésében és végrehajtásában.
- A **Bizottság** – adott esetben a **Frontex** támogatásával – segíteni fogja a harmadik országok arra irányuló képességének megerősítését, hogy önkéntes visszatérési és reintegrációs szolgáltatásokat nyújtsanak.

3.7. Az önkéntes visszatérés és a visszailleszkedés finanszírozása

A 2014–2020-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret alatt **az EU fontos szerepet játszott** az önkéntes visszatérés és a visszailleszkedés támogatásában, kiegészítve és támogatva az uniós tagállamok nemzeti erőfeszítéseit. Becslések szerint a támogatott önkéntes visszatérési programok működési költségeinek 75 %-át uniós forrásokból, a fennmaradó részt pedig a nemzeti költségvetésekből fedezték.

A **2021–2027-es új pénzügyi ciklusban** az EU meg fogja erősíteni szerepét, figyelembe véve az e stratégiában meghatározott prioritásokat, és támogatni fogja a stratégia végrehajtását a megfelelő alapokon belül, biztosítva ugyanakkor a koordinációt az egész folyamat során. A **2021–2027-es időszakra vonatkozó Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap**

(MMA) révén a Bizottság támogatni fogja az EU-ból való önkéntes visszatérések számának növelését előmozdító tagállami intézkedéseket, és finanszírozást biztosít a támogatott önkéntes visszatérési rendszerekhez, valamint a visszatérőknek az országukba való kezdeti visszailleszkedéséhez. Emellett pénzügyi támogatást fog biztosítani az uniós szintű információs eszközök – például a visszailleszkedési támogatást elősegítő eszköz és a visszatérési és visszailleszkedési támogatási jegyzék – karbantartásához és fejlesztéséhez, valamint a tagállamok kapacitásépítéséhez. A Frontex a visszatérést megelőző és a visszatérést követő tevékenységek révén kiegészítő támogatást nyújt ezen a területen. A Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapból finanszírozott és a Frontex által végrehajtott tevékenységek elsősorban a visszailleszkedési támogatás korai szakaszaira és az egyes visszatérőknek nyújtott célzott támogatásra összpontosítanak.

A Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (NDICI) – Globális Európa és az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA) III többek között azáltal járul hozzá e stratégia végrehajtásához, hogy segítséget nyújt a migránsoknak és családjaiknak az EU-n kívüli tranzit- vagy célországokban az önkéntes visszatéréshez és visszailleszkedéshez. A 79,5 milliárd EUR összegű teljes költségvetésből a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz – Globális Európa pénzügyi keretösszegének 10 %-át különítik el indikatív jelleggel kifejezetten a migráció és a kényszerű lakóhelyelhagyás kezelését és irányítását, valamint az irreguláris migráció és a kényszerű lakóhelyelhagyás kiváltó okainak kezelését támogató intézkedésekre, amennyiben azok közvetlenül a migrációval és a kényszerű lakóhelyelhagyással kapcsolatos konkrét kihívásokra irányulnak. A Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alappal kiegészítve és a nemzeti és regionális sajátosságokhoz igazított megközelítés alapján ezek az alapok hozzá fognak járulni az EU-ból visszatérő migránsok és családjaik visszailleszkedéséhez is, különösen a partnerországok struktúráinak és kapacitásainak fejlesztése, valamint a visszatérők és a fogadó közösségek javát egyaránt szolgáló támogatási programok végrehajtása révén.

Ezen túlmenően az NDICI – Globális Európa és az IPA III támogatni fogja a származási országok nemzeti hatóságait és szereplőit abban, hogy nagyobb felelősséget vállaljanak a területükön zajló visszatérési és visszailleszkedési tevékenységekért, többek között azáltal, hogy megerősíti a visszatérők hatékony visszailleszkedési rendszerek felé való irányítására vonatkozó kapacitásaikat, továbbá segíti őket a megfelelő jogi és szakpolitikai keret, valamint a vonatkozó információs eszközök és koordinációs struktúrák kialakításában.

E két finanszírozási eszköz az érintett tranzit- vagy célországokat is támogatni fogja abban, hogy megerősítsék a területükről való önkéntes visszatéréshez szükséges védelmi és segítségnyújtási kapacitásokat, figyelembe véve a migránsok szükségleteit, többek között a kiszolgáltatottságot, az alapvető jogokkal kapcsolatos megfontolásokat és a nemzetközi védelem biztosításának szükségességét.

A Bizottság figyelembe fogja venni e stratégia prioritásait az önkéntes visszatéréssel és a visszailleszkedéssel kapcsolatos, az **egyes partnerországokhoz és -régiókhöz** kapcsolódó különböző kezdeményezéseinek programozása során. Ennek részeként meghatározza azokat a partnerországokat és -régiókat, amelyek részesülhetnek az e stratégia keretében előirányzott különböző támogatási formákban.

A stratégia végrehajtásának támogatása és a tényadatok megerősítése érdekében a Bizottság emellett **finanszírozni** fogja az önkéntes visszatéréssel és a visszailleszkedéssel kapcsolatos

kutatást. A visszatéréssel és a visszailleszkedéssel kapcsolatos elvárásokat és megítéléseket tovább kell vizsgálni, valamint mélyrehatóan értékelni kell a visszailleszkedés hatékonyságát és fenntarthatóságát.

További teendők

- A **Bizottság** figyelembe fogja venni e stratégia célkitűzéseit a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap alá tartozó **többéves tagállami programokban**, valamint a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz – Globális Európa és az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz III programozása során.
- A **tagállamoknak** többek között a **nemzeti költségvetésükön** keresztül továbbra is támogatniuk kell a területükről visszatérő migránsok önkéntes visszatérését és visszailleszkedését.
- A **Bizottság** támogatni fogja az önkéntes visszatéréssel és a visszailleszkedéssel kapcsolatos **kutatást**.

Következő lépések

Az önkéntes visszatérés és a visszailleszkedés előmozdítása az új migrációs és menekültügyi paktumban meghatározott kulcsfontosságú stratégiai célkitűzés.

A Bizottság – adott esetben – a főképviselel, a tagállamokkal, a Frontexszel, az uniós küldöttségekkel, a partnerországokkal, valamint a migrációs politikában érintett érdekelt felek és nemzetközi szervezetek széles körével együtt e stratégia valamennyi vonatkozásának végrehajtásán fog munkálkodni annak biztosítása érdekében, hogy megfelelő legyen az uniós és a nemzeti rendszerek megtervezése és koordinálása a hatékony és emberséges önkéntes visszatérési és a fenntartható visszailleszkedési programok előmozdítása és támogatása érdekében.

A partnerországokkal való szoros együttműködés kulcsfontosságú lesz a stratégia számos aspektusának végrehajtása szempontjából. Az új migrációs és menekültügyi paktum paradigmaváltást jelzett az EU és a nemzetközi partnerek migrációra vonatkozó együttműködésében. E célból a Bizottság a főképviselel szoros együttműködésben, átfogó, kiegyensúlyozott, testreszabott és kölcsönösen előnyös migrációs partnerségek keretében – a már kiépített bizalom kiszélesítésével és további erősítésével – együtt fog működni a kiemelt országokkal a visszatérés és a visszailleszkedés terén.

E stratégia hatékony végrehajtását tovább fogja könnyíteni a jogi keret javítása. A Bizottság együtt fog működni az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal az új paktumról – többek között az átdolgozott visszatérési irányelvről – folytatott tárgyalások előbbrevitele és lezárása érdekében. E stratégia célkitűzéseinek elérése érdekében maximalizálni kell a Frontex kibővített megbízását, a készenléti alakulat létrehozását, valamint az önkéntes visszatérés és a visszailleszkedés támogatására irányuló kapacitásának növelését.

Végezetül a Bizottság nyomon fogja követni a stratégia végrehajtását, különösen az Európai Migrációs Hálózat keretében, valamint az Európai Parlamenttel és a Tanácsban a tagállamokkal folytatott rendszeres megbeszéléseken keresztül.